

Republic of the Philippines
Department of Education
DepEd Complex, Meralco Avenue
Pasig City

K to 12 Curriculum Guide

FILIPINO

(Grades 1 to 3 and Grades 7 to 10)

January 31, 2012

K TO 12 Batayang Kakayahan sa FILIPINO

<i>Pamantayan Pangnilalaman</i>	<i>Unang Baitang</i>	<i>Ikalawang Baitang</i>	<i>Ikatlong Baitang</i>
Wikang Binibigkas	Nakikinig at tumutugon sa iba	Nakikinig at tumutugon sa iba	
	Nakikinig at tumutugon sa teksto at iugnay ito sa personal na karanasan	Nakikinig at tumutugon sa teksto at iugnay ito sa personal na karanasan	
	Nagkukuwento	Nagkukuwento	
	Natutukoy, nailalarawan at nagagamit ang ilang karaniwang pasalita at di-pasalitang katangian sa isang hanay ng teksto	Natutukoy, nailalarawan at nagagamit ang ilang karaniwang pasalita at di-pasalitang katangian sa isang hanay ng teksto	
	Napag-uusapan ang mga personal na karanasan	Napag-uusapan ang mga personal na karanasan	
	Nagtatanong, nakikinig, nagbibigay-kahulugan at naglalahad ng impormasyon	Nagtatanong, nakikinig, nagbibigay-kahulugan at naglalahad ng impormasyon	Nagtatanong, nakikinig, nagbibigay-kahulugan at naglalahad ng impormasyon
		Natutukoy, nalilinaw at nasusuri ang mga kahulugang tumutukoy sa personal na impormasyon, kaalaman, at karanasan	Nakikinig at nakikilahok sa diskusyon sa isang grupo o klase
		Nakikinig at tumutugon sa teksto, naaalala ang mga pangunahing ideya, at naiugnay ang mga ito sa personal na karanasan	Nakikinig at tumutugon sa teksto, naaalala ang mga pangunahing ideya, at naiugnay ang mga ito sa personal na karanasan
		Nakikipag-usap, nagtanong, at napag-uusapan ang mga pangyayari at mga personal na karanasan sa isang grupo	Nakikipag-usap, nagtanong, at napag-uusapan ang mga pangyayari at mga personal na karanasan sa isang grupo
			Nagkukuwento, nagsasalaysay, o nagbabasa nang malakas sa harap ng mga tagapakinig
		Tinutukoy, nilalarawan at ginagamit ang ilang karaniwang pasalita at di-pasalitang bahagi sa isang hanay ng teksto, at simulang iangkop ang binibigkas na wika sa harap ng mga tagapakinig	

K TO 12 Batayang Kakayahan sa FILIPINO

Pamantayan Pangnilalaman	Unang Baitang	Ikalawang Baitang	Ikatlong Baitang
Phonological Awareness	May kakayahang bilangin ang pantig ng isang salita	Nahahati nang pabigkas ang isang salita ayon sa pantig	Nahahti nang pabigkas ang isang salita ayon sa pantig
	Nagbibigay ng isang serye ng mga magkakatugmang pseudo words	Nakikilala ang isang bagong binigkas na salita kapag ang isang ponema ay idinagdag, iniba, o tinanggal	Napagsasama ang mga ponema upang makabuo ng salitang mayroong dalawang pantig gamit ang mga klaster at diptonggo
		Natutukoy ang una, gitna, at panghuling tunog o pantig Nagbibigay ng mga tunog mula sa mga titik at pagkakaayos ng mga titik (hal mga klaster), upang makabuo ng mga salita	
Palabigkasan at Pagkilala sa Salita (Phonics and Word Recognition)	Nauunawaan na ang pagkakaayos ng mga titik ng isinulat na salita ay kumakatawan sa pagkakaayos ng mga titik ng binigkas na salita	Napagsasama ang mga ponema upang mabasa ang mga salitang mayroong dalawang pantig	Nakababasa ng mga salitang mayroong dalawa at tatlong pantig
	Pamilyar sa mga karaniwang salita tulad ng ang, mga, at si	Alam ang katumbas na larawan at bagay ng mga salitang pang ikalawang baitang	Nagagamit ang palabigkasan upang mabigkas ang mga hindi kilalang salita
	Nagagamit ang kaalaman sa palabigkasan upang mabasa ang mga hindi kilalang salita	Nagagamit ang palabigkasan upang mabigkas ang mga hindi kilalang salita	Mabasa nang tama ang mga karaniwang salita
	Alam ang katumbas na larawan at bagay ng mga salitang pang unang baitang		Napagsasama ang mga ponema, upang mabasa ang mga salitang mayroong klaster ng katinig
			Nakikilala ang mga karaniwang panlapi at mga anyo ng pandiwa upang mabuo ang kahulugan ng ginamit na salita
Gramatika	Nakabubuo ng mga wasto at payak na pangungusap kapag pinag-uusapan ang mga personal na karanasan	Nagagamit ang pagkakaunawa sa gramatika upang madaling maunawaan ang mga di-kilalang salita	Nagbabasa nang malakas at nang may intonasyon at ekspresyon, at isinasaalang-alang ang mga bantas, hal. speech mark at tandang padamdang

K TO 12 Batayang Kakayahan sa FILIPINO

Pamantayan Pangnilalaman	Unang Baitang (1st Year)	Ikalawang Baitang (2nd Year)	Ikatlong Baitang (3rd Year)
	Gumagamit ng tamang pangngalan sa pagkukuwento tungkol sa pamilya o kaibigan ng isang indibidwal	Bumubuo ng mga wasto at payak na pangungusap na may tamang ugnayan ng simuno at pandiwa, sa pagkikipag-usap at pagsulat	Bumubuo ng talata na mayroong hindi bababa sa tatlong pangungusap, na may tamang ugnayan ng simuno at pandiwa, sa pagsasalaysay o pagsusulat ng mga personal na karanasan
	Nailalarawan ang pamilya at mga kaibigan ng isang indibidwal gamit ang mga karaniwang pang-uri	Nakagagamit ng mga pangngalang pambalana at pantangi sa pagbibigay pangalan ng mga tao, lugar, at mga bagay	Gumagamit ng mga wastong pangngalan, pambalana at pantangi, isahan at maramihan, sa pagsasalaysay o pagsusulat ng mga tao, lugar, at bagay
	Gumagamit ng mga tamang directional terms	Gumagamit ng tamang panghalip panao bilang pamalit sa pangngalan	Gumagamit ng panghalip panao at panghalip paari bilang pamalit sa pangngalan
		Gumagamit ng tamang pandiwang pangkasalukuyan na naaayon sa ginamit na pangngalan o panghalip	Gumagamit ng tamang pandiwang pangkasalukuyan ang pangnagdaan sa pagbigkas at pagsulat ng mga personal na karanasan
		Gumagamit ng pang-uri sa paglalarawan ng mga tao, lugar, at bagay	Gumagamit ng mga pang-uri, pati ang kanilang kasingkahulugan at kasalungat, sa paglalarawan ng mga tao, lugar, at bagay
		Gumagamit ng wastong pang-ukol	Gumagamit ng karaniwang pang-ukol at sumusubok gumagamit ng mga wastong pariralang pang-ukol
Pag-unlad ng Bokabularyo	Nagtatanong tungkol sa mga di kilalang salita upang malaman ang kanilang kahulugan	Nakaklasipika ang mga karaniwang salita sa mga konseptuwal na kategorya (hal. hayop, pagkain, laruan)	Nagagamit ang wikang Filipino sa binibigkas o sinusulat na ekspresyon
		Natutukoy ang kahulugan ng mga salita batay sa pagkakagamit ng mga ito sa pangungusap, pagkakarinig, o pagkakabasa	Nagbibigay ng mga salitang nabibilang sa mga konseptuwal na kategorya
		Napag-uusapan ang kahulugan ng mga salita at gamitin ang mga ito sa pagsasalita at pagsusulat	Nagbibigay ng mga kapalit na salita para sa tinutukoy na salita upang maipakita ang pagkakaunawa ng bahagyang pagkakaiba ng kahulugan ng mga salita (hal. maganda, kaakit-akit, marikit)

K TO 12 Batayang Kakayahan sa FILIPINO

Pamantayan Pangnilalaman	Unang Baitang	Ikalawang Baitang	Ikatlong Baitang
		Naiintindihan na ang ibang salita ay magkasingkahulugan at ang iba naman ay magkasalungat	Alam kung paanong babaguhin ang anyo ng salita upang iangkop ito sa pangungusap
		Nauunawaan na may iba't ibang gamit ang mga salita sa pangungusap (hal. bilang pangngalan, bilang pandiwa, atbp.)	Nagagamit ang Filipino upang bigyang kahulugan ang ibang salita sa Filipino
		Nakikilala ang mga salitang-ugat at ang pagbabago ng mga ito	Nagagamit ang Filipino upang ilarawan ang mga tao, lugar, proseso, at mga pangyayari
		Natutukoy ang mga pinaikling salita (contractions)	Nagagamit ang kaalaman sa mga panlapi upang malaman ang kahulugan ng mga salita
		Nakikilala na ang dalawang salita ay maaaring maging tambalang-salita	Nakikilala ang mga salitang kinakatawan ng mga daglat (hal. Bb., Dis.)
		Nauunawaan na ang mga wika ay mayroong iba't ibang antas ng pormalidad	Natutukoy ang kahulugan ng mga tambalang-salita, gamit ang kaalaman sa bawat salitang ginamit
		Nagagamit ang wika nang may higit na kontrol	Nais matuto ng mga bagong salita at ibahagi ito sa paaralan at tahanan
		Nababasa nang malakas at ng may tatas ang mga pamilyar na teksto na may mga ekspresyong angkop sa gramatika	Gumagamit ng context clues upang malaman ang kahulugan ng mga salita
			Napagyayaman ang bokabularyo sa pamamagitan ng paggamit ng magkasingkahulugan at magkasalungat ng mga salita
			Gumagamit ng iba't ibang bahagi ng pananalita nang wasto, kasama na ang pangngalan, padiwa, at pang-abay

K TO 12 Batayang Kakayahan sa FILIPINO

Pamantayan Pangnilalaman	Unang Baitang (1st Year)	Ikalawang Baitang (2nd Year)	Ikatlong Baitang (3rd Year)
			Natututo ng mga bagong salita sa pamamagitan ng independiyenteng pagbabasa
Kaalaman sa Aklat at Limbag (Book and Print Knowledge)	Alam ang mga bahagi ng aklat at kung paano ito binabasa	Alam ang ilang bahagi ng teksto, tulad ng bungad at hulihan ng mga pangungusap, simula at pagtatapos ng mga talata, , at iba pang bantas	Naikukumpara ang mga aklat sa pamamagitan ng pagtala ng kanilang pakakapareho at pagkakaiba, hal. pisikal na pagkakaayos ng aklat, tema, tauhan, at tagpuan
	Nauunawaan ang gawain ng mga awtor at ilustrador	Nauunawaan ang dahilan kung bakit nagbabasa ang mga tao - upang matuto at masiyahan	Nauunawaan ang paraan ng paggamit ng mga tekstong naaayos ayon sa mga titik nito, upang kumalap ng impormasyon
	Nasusundan ang pagkakasulat ng teksto, mula sa kaliwa papunta sa kanan, at mula sa itaas pababa, kapag nagbabasa nang malakas	Nauunawaan ang pagkakaiba ng kathang isip sa di-kathang isip na teksto	Nahuhulaan ang nilalaman/paksa ng aklat sa pamamagitan ng pahapyaw na pagbabasa, pagbasa sa pamagat, pagtingin sa mga larawan, atbp.
	Nauunawaan ang ugnayan ng teksto at ng mga larawan	Nahuhulaan ang pamagat batay sa pabalat ng aklat	Nauunawaan kung paano nakadadagdag ng impormasyon ang mga dayagram at ang talaan ng nilamaman
	Nauunawaan na ang mensahe ng aklat ay nasa teksto at hindi sa mga larawan	Nakikilala ang iba't ibang paraan ng pagbibigay diin sa mga salita, hal. capitalization, bold print	
	Natutukoy ang ayos at estruktura ng tugma at ng mga nakaayos na teksto kapag nagsasalaysay o tumutula		
	Nauunawaan at nagagamit nang tama ang mga salitang tumutukoy sa kalakaran ng paglilimbag: aklat, pabalat, panimula, katapusan, pahina, salita, titik, linya		

K TO 12 Batayang Kakayahan sa FILIPINO

Pamantayan Pangnilalaman	Unang Baitang	Ikalawang Baitang	Ikatlong Baitang
	<p>Nasusundan ang teksto ayon sa tama nitong pagkakaayos: bawat pahina, mula kaliwa hanggang kanan, mula itaas pababa</p> <p>Nauunawaan na mayroong espasyo sa pagitan ng mga salita, sa nakalimbag na teksto</p> <p>Maunawaan na ang mga nakalimbag na teksto ay may kahulugan at kumakatawan sa mga binigkas na wika</p>		
Pag-unawa sa Pinakinggan	<p>Naiuugnay ang mga personal na karanasan sa mga napakinggang kuwento</p> <p>Nakikinig nang mabuti sa mga aklat na binasa</p> <p>Nagatatanong at sumasagot ng mga katanungan tungkol napakinggan</p> <p>Nagagamit ang mga naunang kaalaman sa pag-unawa ng pinakakikinggang kuwento</p> <p>Nailalarawan ang mga tauhan sa kuwentong narinig (hal. Ayon sa kanilang mga katangian, mga pagkakaipareho at pagkakaiba)</p> <p>Gumagawa ng tuwirang ugnayan sa pagitan ng nakasulat at binibigkas na salita</p> <p>Nahuhulaan ang nilalaman ng kuwento batay sa pabalat pamagat ng aklat</p>	<p>Alam kung tama ang ginawang prediksiyon matapos pakinggan o basahin ang kuwento</p> <p>Nahuhulaan ang susunod na mangyayari sa kuwento</p> <p>Nagagamit ang mga naunang kaalaman sa pag-unawa ng pinakakikinggang kuwento</p> <p>Nasasabi ang banghay ng kuwentong napakinggan</p> <p>Napagsusunod-sunod ang mga pangyayari sa isang kuwentong pinakinggan</p>	<p>Alam kung tama ang ginawang prediksiyon matapos pakinggan o basahin ang kuwento</p> <p>Nagagamit ang mga naunang kaalaman sa pag-unawa ng pinakakikinggang kuwento</p> <p>Napagsusunod-sunod ang mga pangyayari sa isang kuwentong pinakinggan</p>

K TO 12 Batayang Kakayahan sa FILIPINO

Pamantayan Pangnilalaman	Unang Baitang	Ikalawang Baitang	Ikatlong Baitang
	Nagatatanong at sumasagot ng mga katanungan tungkol sa kuwento		
Pag-unawa sa Binasa		Natutukoy ang pagkakapareho at pagkakaiba ng banghay o mga pangyayari sa kuwento, sa mga personal na karanasan	Nagmumungkahi ng iba't ibang maaaring maganap sa teksto
		Nagagamit ang mga personal na karanasan sa paghula ng mga maaaring maganap sa tekstong pinapakinggan o binabasa	Nagagamit ang mga naunang kaalaman sa sa pagpili ng posibleng wakas ng teksto
		Nagagamit ang pagkakaunawa sa mga pangyayari, tauhan, at tagpuan sa paggawa ng mga prediksiyon	Nakagagawa ng mga tanong na inaasahang masasagot ng teksto
		Nagagamit ang kaalaman sa tauhan at sa mga linya ng tauhan para sa epektibong pagbabasa	Nahuhulaan ang maaaring mangyari sa kuwento gamit ang mga naunang karanasan sa pagbabasa ng mga aklat na may kaparehas na tema
		Nababago ang mga naunang kaalaman base sa mga bagong natuklasang kaalaman sa teksto	Nababago ang mga naunang kaalaman base sa mga bagong natuklasang kaalaman sa teksto
		Nahuhulaan ang susunod na mangyayari sa kuwento	Alam ang iba't ibang gamit ng pagbasa
		Kayang pag-usapan ang mga paksang nabasa na	Nagtatanong para maintindihan lalo ang binabasa
		Nakapagbibigay ng dahilan o motibo para magbasa (hal. Para maaliw, para kumalap ng impormasyon)	Naaalala ang mga impormasyon, pangunahing ideya at mga detalye pagkaraan bumasa
		Nakababasa ng mga kuwento ng malakas at may tamang ekspresyon	Nakasasagot ng mga tanong na paano, bakit at paano kung

K TO 12 Batayang Kakayahan sa FILIPINO

Pamantayan Pangnilalaman	Unang Baitang	Ikalawang Baitang	Ikatlong Baitang
		Nakikilala ang mga pangunahing pangyayari sa kuwento	Nakakaintindi ng impormasyong nakadayagram, tsart at graph
		Humihingi ng tulong upang maintindihan ang teksto	Nailalarawan ang mga literal na bahagi ng kuwento tulad ng tauhan, banghay at tagpuan
		Nakasasagot ng mga simpleng tanong tungkol sa tekstong binasa	Sumagot ng mga tanong na panghinuha
		Nakikilahok sa mga malikhaing tugon sa kuwento tulad ng mga sabayang bigkas at dula-dulaan	Nasasabi ang mga pangunahing tema at mga dahilan sa likod ng mga pangyayari sa mga kuwento
		Nailalarawan, sa sariling salita, ang mga natutuhan sa binasa	Napagsusunod-sunod ang mga pangyayari sa isang kuwentong binasa
		Nakababasa at nakauunawa ng mga simpleng panuto na nakasulat	Nasasabi ang dahilan at bunga ng mga pangyayari sa kuwento
		Nasasabi ang banghay ng kuwentong nabasa	Napaghahambing ang mga kuwento, sa pamamagitan ng pagtutumbas ng mga tema, tauhan at pangyayari
		Nailalarawan ang mga literal na bahagi ng kuwento tulad ng tauhan, banghay at tagpuan	Nahahanap ang impormasyong hinihingi sa mga graphic organizer
		Napagsusunod-sunod ang mga pangyayari sa isang kuwentong binasa	Sumusunod sa nakasulat na panuto na may 3 step
		Nakikilahahok sa pagpalakpak, pagasagot, pagkanta, at sabayang pagbasa na bahagi ng pagbasa ng tula o kuwento	Sumusunod sa nakasulat na panuto na may 3 step
		Sumasagot ng mga tanong na ano, sino, saan, kailan, bakit at paano, tungkols sa binasa	

K TO 12 Batayang Kakayahan sa FILIPINO

Pamantayan Pangnilalaman	Unang Baitang	Ikalawang Baitang	Ikatlong Baitang
		Sumusunod sa nakasulat na panuto na may 2 step	
		Nahahanap ang impormasyon sa teksto/kuwento na kinakailangan upang tugunan ang mga simpleng tanong	
		Alam kung ang kuwento ay tunay o kathang-isip	
Tatas		Nakababasa ng tekstong pang ikalawang baitang (60 salita bawat minuto)	Nakababasa ng tekstong pang ikatlong baitang (80 salita bawat minuto)
		Gumagamit ng tamang intonasyon, ekspresyon at bantas sa pagbasa kasabay ang guro	Gumagamit ng tamang intonasyon, ekspresyon at bantas sa pagbasa kasabay ang guro
		Nakababasa ng 20 na high-frequency/sight words na may automaticity	Nakababasa ng 100 na high-frequency/sight words na may automaticity
Pagbabaybay	Nakasusulat ng mga salitang idinikta	Nagagamit ang phonemic awareness at letter knowledge para makabaybay ng mga salita	Nakababaybay ng mga salitang natutuhan na
	Gumagamit ng invented (o developmental) spelling	Gumagamit ng mga simpleng bantas at malaking titik	Nakababaybay ng mga di-kilalang salita batay sa kanilang bigkas
Pagsusulat	Gumagamit ng isang komportable at episyenteng pencil grip	Nakasusulat ng mga titik sa manuscript na may tamang laki at layo sa isa't isa	Nagagamit ang kaalaman sa pagbabaybaya upang maisulat ang mga salita nang tama
	Sumusulat na may tamang pagkakasunod-sunod na movement ng mga daliri	Form lower case letters correctly in a script that will be easy to join later.	
Komposisyon	Naiintidihan na may saysay ang tekstong nakasulat	May iba't ibang dahilan sa pagsulat	May iba't ibang dahilan sa pagsulat
	Sumusulat upang ipahayag ang mga emosyon at ideya		Sumusulat ng iba't ibang uri ng komposisyon

K TO 12 Batayang Kakayahan sa FILIPINO

<i>Pamantayan Pangnilalaman</i>	<i>Unang Baitang</i>	<i>Ikalawang Baitang</i>	<i>Ikatlong Baitang</i>
			Alam ang mga detalyeng dapat banggitin sa komposisyon
			Kayang ibahagi ang isinulat, at irebisa ito nang may gabay ng guro
			Alam ang mga tuntunin sa pagsulat (pagbaybay, capitalization at mga bantas)
Pakikitungko sa Wika, Literasi at Panitikan	Mahilig magbasa	Ikinukuwentong muli ang mga akdang binasa	Pinipili ang susunod na babasahin batay sa mga naunang binasa
		May mga dahilan na sa pagpili ng mga kuwentong babasahin	Kayang pag-usapan ang mga paboritong kuwento at tauhan
		Gustong humiram ng mga libro para basahin sa bahay	Sumusulat at nagbabahagi ng mga sariling kuwento
		May mga paboritong manunulat at libro	
Mga Stratehiya sa Pag-aaral	Sumusunod sa mga panuto	Sumusunod sa mga panuto	Sumusunod sa mga panuto
	Nabibigay ang kahulugan ng mga pictograph	Kayang pagsunod-sunorin ang mga salita batay sa alpabeto	Kayang gumamit ng diksyunaryo
	Nabibigay ang kahulugan ng mga simpleng mapa ng mga pamilyar na lugar	Marunong gumamit ng index at table of contents	Naibibigay ang kahulugan ng mga graph, chart at table
	Kayang pagsunod-sunorin ang mga salita batay sa alpabeto	Naibibigay ang kahulugan ng mga bar graph at table	Nakabubuo ng mga mapa ng mga pamilyar na lugar
		Nabibigay ang kahulugan ng mga simpleng mapa ng mga pamilyar na lugar	Nakaiitindi ng mga simpleng outline